

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio LXX. Exemptio respectu unius qualitatis, an & quomodo
restringenda, item an exempti prorogate possint iurisdictionem iudicis
ordinarii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

prelse quando non redundat præjudicium alterius quam prorogantis. Præterea illud possit procedere, quando non dubitaretur de exemptione, sed ageretur tantum de validitate actorum ordinarii; cum autem negetur exemptio, censendum potius, quod actus sint facti ab ordinario jure proprio, & ex facultate, quam habet de jure communi ex latè deductis. in Conchen. jurisdictionis 22. Maii 1593. coram Cardin. Mantica. Alia bene tolluntur per informantes pro Archiepiscopo, ex quibus fuit conclusum non constare de observantia privilegii.

Noti obstat, quod testes dicant Archiepiscopum Riparcham semel voluisse visitare Ecclesiam & non fuisse admissum; quia est unicus actus & modernus, nec apparet an prohibitioni acquieverit.

DECISIO LXX.

Exemptio respectu unius qualitatis, an & quomodo restringenda, item an exempti prorogare possint jurisdictionem judicis ordinarii.

Illustrif. Seraphino.

Inter impressas Seraphina decis. 305.

Salamantina Jurisdictionis.

Veneris 17. Decembris 1582.

SUMMARIUM.

- 1 Exemptio concernens tantum personam, quam quis representat, non debet extendi contra jurisdictionem ordinariam Episcopi, sub qua subestratione beneficii.
- 2 Quando allegatur privilegium, & prescriptio, manutenendus est is, qui privilegium allegat.
- 3 Jus

R. 2

3. Jus

3 Summaria restitui possessioni prescripta quam possessioni per privilegium, quia per privilegium non est adeo infecta, nec presumpcio aliqua contraria cadit propter justificationem ex titulo privilegi, sicut si possessio sola prescriptione nunciatur.

4 Cognitio causarum criminalium, & matrimonialium, & aliarum de jure communi ad Episcopum, & non ad alium inferiorem pertinet, ex consuetudine tamen, & prescriptione possunt etiam ad inferiorem pertinere.

5 Privilegium recipi interpretationem ab usu, & consuetudine, & de jure communi.

1 **F**uit iterum proposita causa super mantentione ob praetensiones Reverendissimi Domini Episcopi Salamantini impugnantis nonnulla capita declarationis factae, & primo quantum ad caput exemptionis R. D. Scholastici tanquam Canonici, & de jure subditi jurisdictioni ordinariae Episcopi, Domini celegunt conservatoriam, non autem extendi debere contra jurisdictionem ordinariam Episcopi, sub qua subest ratione beneficii, cum sit Canonici seu dignitas in Ecclesia Cathedrali juxta dispositionem textus, in C. cum Capitulum de privileg. innovata a Sacra Synodo Tridentina, in cap. 17, de reform. 24. sess. quod magis probari videtur ex ratione exemptionis considerata per Clementem Septimum, quia Rector & Scholares litterarum studia saepius pro rebus suis in partibus remotis defendendis intermittere cogebantur, quae ratio non applicatur scholastico Salamantino uti Canonico in Ecclesia Cathedrali: item quantum ad causas matrimoniales, circa quas praetendit Episcopus privilegium non esse clarum, & Scholasticum indigere prescriptione, & debet interim se esse mantinendum, cum habeat fundatam intentionem in jurisdictione ordinaria sibi competente; Domini censuerunt, negotium de hoc per text. ex adverso allegatum, in cap. cum persone, de privileg. in 6. quando enim allegatur privilegium & prescriptio, tunc mantinendus est ille, qui privilegium allegat, quia possessio tunc non est adeo infecta, neque habet tantam resistenciam juris, neque talem praesumptionem contra se, cum justificetur ex titulo privilegii, ut non sit habenda in consideratione, quemadmodum si sola prescriptione niteretur, & ita habet locum ibi,

textus

mani manteneri debet, qui dicitur tunc.

6 Mandatum de mantinendo exten jurisdictionem ordinariam in cognitione causarum alio inferiorem jurisdictione eam per privilegium exten existente, Episcopo aiaz potestatis laurè.

7 Exempti per privilegium a jurisdictione ordinari, si non sint immediati sub Apostolica subiecti, si a aliis superioribus, possunt jurisdictionem ordinari prorogare, & et se submitti non redeundet in praedictum alio, nisi prorogatis, alius secus.

textus, ut distinguant omnes Doctores, Anchar. ab in 12. not. Gemin. in §. fi. num. 3. Et
 4. Et ibi Eras. num. 2. licet ergò de jure communi cognitio harum causarum ad E
 piscopum, & non ad inferiorem pertineat, C. accedentib. de excessib. Pral. Abb. in c. 1.
 num. 11. de consang. & affin. Cov. in epitom. in 2. par. c. 3. num. 12. tamen cum ex consue-
 tudine & præscriptione possint ad inferiorem pertinere, gl'os. in d. c. 1. de consang. Et af-
 fin. Et ibi Ab. n. 11. & hic concurrit privilegium, quod recipit interpretationem ab
 usu & consuetudine, manuteneri debet inferior de jure communi, & quod allegatur
 ex sess. 24. c. 16. de reform. junctâ resolutione sacre congregationis potest pati diffi-
 cultatem, quando allegatur immemorabilis junctâ cum privilegiis, quæ exhibentur,
 & possunt, quando agitur de privilegiis universitarum, neque restringit se ad dis-
 positionem illius canonis, sed ulterius procedendo dicit, quod un. versitates omninò
 5. sint exemptæ, & esse intelligantur, quod tamen relinquit judicio Illust. Dominorum
 dictæ sacre congregationis. Quantum verò ad aliam præntensionem Domini Episcopi
 circa easdem causas matrimoniales, ut saltem detur ei manutentio, ut de his cu-
 mulativè cognoscere possit, attentis processibus pro ejus parte exhibitis, & testibus
 examinatis, qui benè probant indistinctè respectu Clericorum & Laicorum, Episco-
 pum de istis causis cognovisse, Domini censebant, vix denegari posse manutentio-
 nem, sed tantùm fuit facta difficultas, quo pacto concedi debeat: cum enim isti,
 qui per hujusmodi privilegia eximuntur, non sint immediatè Sedi Apostolicæ subje-
 7. cti, sed conservatoribus, possunt utique prorogare jurisdictionem Ordinarii, & ei
 submittere se, ut per Fed. de Sen. in cons. 14. Fel. in c. cum omnes n. 8. de const. in l. si
 quis §. pactus ne peteret numer. 9. de pact. & hoc quando non redundat in præju-
 dicium alicujus nisi prorogantis, Gem. consil. 83. numer. 9. Corn. 214. numer. 8.
 lib. 2. Ferrer. cons. 102. n. 18. tradunt Doctores in c. si diligenti de for. compet. cum itaque
 fuerint coram eo agitari de consensu tacito vel expresse partium jurisdictionem pro-
 rogantium, nec apparet, quod quando Scholaris vult declinare jurisdictionem, nihilo-
 minus trahatur in virum coram Episcopo, dixerunt Domini videndum esse, quo pacto
 sit concipiendum hujusmodi mandatum de manutendendo: quantum ad alia capita
 decisionis aliàs factæ, Domini steterunt in decis.

Rr 3

D E-